

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1113 8° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1113 8° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1113 8° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1113 8° copy 2

3.-147.

M. Tucker fecit

LN 1113
ex. 2

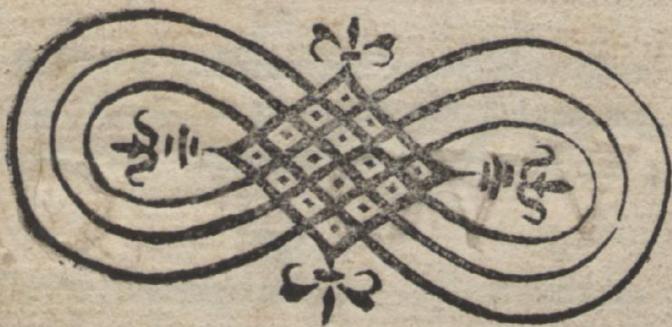
SOCRISTO

OPT. MAXIMO ASPI,

RANTE SEQVENTIA THEMATA,

Vir Præstans M. Nico: Hemmingius Sa:
cratissimæ Theologie Candidatus. pro
aßequendo in eadem facultate gra:
du. Iohan: Machabæo. D.

T. præsidente instan-
tis mensis XXI,
publice de-
fendet.

Anno 1557 Mens. Septemb:

Scriptorium
ORGANICUM

ATAMENT ALIVIUSSE CIVAR

etiam in Hanc M. etiam in V

org. a. lib. C. m. T. m. h. o.

etiam in obsequio

etiam in obsequio

T. p. s. l. g. e. m. e. n. t.

XXX

l. m. c. e. d.

DE TRADITIONIBVS, CAEREMONIIS
ac Ritibus humanis in Ecclesia.

I.

Christianam Ecclesiam ab omnibus hominum figura
mentis ac traditionibus liberam esse uox diuina
commonstrat, Cum illam nō ex cuiuslibet Sed Diuini dura
taxat uerbi auditu concipi, nasci & fouveri affirmat.

II.

Hac etiam perpetua suos Dominus nota signauit
ut ipsius uocis (in uniuerso pietatis negotio) soli auscul-
tent, atq; ab ea sola, & nequaq; ab ullis hominum quo-
rumcunq; uerbis placitis aut opinionibus pendeant.

III.

Eapropter Ecclesiæ uniuersæ interdictum est ne
in uera pietatis doctrina ac religione quidq; doceat auc-
usurpet quod uerbum domini non tradiderit.

IV.

Quare nihil magis uel extinguit fidem, uel labet
factat Ecclesiam, q; hominum in serendis nouis dogma-
tibus audacia, & in serendis legibus nouis licentia.

V.

Illa enim fidei simplicitas corruptitur, bac uero
infelices conscientiae crudeliter vexantur, & illaqueatae
in pernitosam seruitutem impie rediguntur.

VI.

Proinde cudentorum dogmatum ferendarumq;
legum, (quibus conscientiae grauenter) potestas, pro
phetis Apostolisq; incognita & adempta, alijs quibusli
bet (Seu synceris seu personatis) Ecclesiarum ministris,
(quibus nihil nisi in aedificationem donatum) concessa,
nullatenus existimanda est.

VII.

Evidem sane, nihil omnium impensis curant,
caueniq; cum prophetae, tum Apostoli, quam ne pere
grinis hominum commentis, ac nouis & a uerbo domini
alienis observationibus onerentur, libertate per Christo
tum conscientiae, atque ne Dei cultus, humanis seu opin
ionibus seu iuuenitionibus contaminetur.

VIII.

Vnde quoties uoci celesti aliquid (protenebro
se rationis temeritate) additur derogaturue (quasi id
pietati ac saluti electorum necessario ac per se subsolu

ad ex

Legif
dendi
ingred
nitur,
ad sin
rant.

est, ut
rebus

ad ip
tis am

optim

ad exitiales conscientijs religionijs strauntur insidiae.

IX.

Vnus est Ecclesiæ & fidelium animarum Rex Legifer, ac saluator, penes quem solum seruandi per dendiq; potestas est, unica est ianua qua electi in vitam ingrediuntur, vnlca & uia per quam ad eandem peruenit, a qua qui multum parumue (Seu ad dexteram seu ad sinistram) declinant, tota uia exorbitant & deerant.

X.

Verus autem eterni Numinis cultus, Spiritualis est, ut nec carnali rationis iudicio rite constitui, nec in rebus ritibusue carnalibus (per se) consistere possit.

XI.

Nullus siquidem cultus Deo gratus est, nisi qui ad ipsius uoluntatem (tanquam ad unicam omnis pietatis amissim) componitur & comparatur.

XII.

Constat itaq; Ecclesiam purissimam tum extitisse, optimeq; floruisse religionem, quum Salutari doctrina

humanarum traditionum penitus nihil, cultui uero Dei,
humanarum Cæræmoniarum, quæ minimum, permis-
tum fuit.

XIII.

At quia nulla mortalium societas sine externis
ritibus conseruatur, nulli honesti congressus sine cæræ-
monijs celebrantur, Ecclesia cæremonijs in uniuersum
carere nequit.

XIV.

Horum alias in utroq; populo Deus instituit, alia
as gubernatorum (ordinis utriusq;) sedulitas, pie, pru-
denter, & sobrie, subiectis imposuit, quibus decenter
& ordinate in religiosis cætibus omnia peragerentur.

XV.

Priores voluntate instituentis necessariæ, postce-
riores (pro indifferentiæ rerum) liberæ, pijs semper ha-
bitæ, & absq; necessitatis opinione, usurpatæ sunt.

XVI.

In novo itaq; Testamento, ritus necessarij exi-
stimandi sunt, quoscunq; eiusdem author ac Mediator

Det,
mis

ernis
cære
er sum

, alia
prue
center
nur.

postce
er bas
it.

ij exi
fitor

fidelibus tradidisse ac commendasse dinoſcitur.

XVII.

Quaecunq; his, Sobria plorium ministrorum prud
entia (tanquam reverentiae Diuinæ incitamenta ac symbo
la, vel tanquam Sanctæ concordiaæ uincula, ad deco
rem & ordinem pertinentia) addidit, inter liberas ob
seruationes deputari debent.

XVIII.

In hysce cum sanciendis, tum præstandis, excipi
endum cauendumq; magnopere, ne uel ad Salutem cre
dantur necessariæ, uel conscientias obstringant religio
nione, uel ad Dei cultum conferantur, uel pietas in cisa
dem (per se) reponatur, uel impia quavis opinione cor
rumpantur.

XIX.

Nam res adyaphoræ & opera qualibet media
(quorum (Seilicet) electio obseruatioq; liber. est) si in
partem Diuini cultus, aut Iusticie spiritualis causas, aut
tanquam beneficiorum Christi merita, usurpentur ome
nem illico pietatem cuertunt.

XX.

Sacrilegium quippe est, res Liberas, aut hominum leges, hoc nomina fidelibus obtrudere, quasi ad salutem necessariae sint, aut obseruat & Iusticiam, Salutem remissionem peccatorum ac vitam aeternam mereantur.

XXI.

Sic enim regnum Christi inuiditur, sancta fidelium libertas eripitur, Ecclesia indigne opprimitur, & periculosa conscientijs vulnera infliguntur, quibus misericordia salutis mortalium maxime impeditur

XXII.

Proprietary ritus quilibet impii, inepti, & indecori, ex Ecclesia tollendi, non impii ex se, propter abusum mutandi, Medij, decoro, ordini & concordie abundantiae utiles, absque superstitione obseruandi sunt.

XXIII.

Et his consequitur nihil in Ecclesia cultuue diutino nisi quod aedificationi, ordini, disciplinae ac paci fideliuum seruit, ulla hominum autoritate tradendum aut usurpandum esse.

XXIII.

At vniuersa traditionum rituumq; papallum Quales corruptissima abominationum mater Roma peperit, & iniusta ui defendit) congeries, ijsdem finibus & officiis contraria & a uera pietate aliena inuenitur.

XXV.

Eiusmodi enim & innumerl pene sunt, & Ecclesiastiam iugo importabili grauant, & omnem religionis puritatem eneruant atq; extinguunt.

XXVI.

Maxima omnium pars palam impia, pars hmpiss ac superstitiosis opinionibus contaminata cū sit, omnes tamen sub seuerissima distinctione præcipiuntur, & sub interminatione mortis æternæ rigidißime exiguntur.

XXVII.

Horrendum est quod peccatum mortale in singulorum violatione & omissione constituunt: Idololatricum est quod in eorundem obseruatione, Iusticia, Salutis ac uitæ æternæ meritum collocatur.

XXVIII.

Falsum est, quod ad Cultum Dei, ac perfectionem

nem Christianam, & ad salutem consequendam, calumna
obseruatio, necessaria esse affirmatur:

XXIX.

Impia est traditio, quæ Romanum tyrannum caput Ecclesiae, uicarium Christi, successorem Petri plenariae potestatis prærogativa præfulgentem, dominum orbis, utroq; gladio diuinitus armatum, mentitur.

Impia & illa est, quæ Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum caput, & orbis uniuersit dominam comminiscitur.

XXXI.

Impia quoq; illa est, quæ uniuersam Episcoporum turbam, authoritate condendi leges & cundendi dogmata (quibus obstringantur fidelium conscientiae) armat,

XXXII.

Temerarium est quod pro Sacramentis, Figmenta quædam humana, obtruduntur. Superstitiosum uero quod diuina Symbola, multiplicatis sine modo ac numero, cum ritibus quibusdam inutilibus, tum prauis opinioribus, contaminantur.

XXXII.

Sacrilega est alterius speciei caenæ dominicæ sub
tractio, alterius in usus illicios & alienos reseruatio.

XXXIII.

Sacrilega quoq; est Sacramenti ipsius pro aliis, p
mortuis, ac rebus quibuslibet, Sacrificatio, & Missa
rum præcularumq; symoniaca nundinatio.

XXXV

Commentitia sunt & uerbo Dei contraria, quæ
de animarum tormentis in purgatorio, & earundem
liberatione singuncur.

XXXVI

Idololatricum est, quod mortuos in necessitate in
uocant, illorumq; reliquias ac statuis uenerantur.

XXXVII.

Superstitiosa & impossibilis est illa de annua dea
lictorum omnium enumeratione lex, nullo uerbi diuinæ
testimonia fulta, impia quoq; & tyrannica est casuum
Papalium Episcopaliumq; reseruatio,

XXXVIII.

Commenta de priuatis satisfactionibus pro omnibus ac Singulis cuiusq; peccatis, persoluendis, contra Mediatores gloriam & officium, manifeste pugnant.

XXXIX.

Multarum ingentiumq; abominationum fons est diabolica Sacri coniugij & ciborum prohibitio, Nec his melior stolidorum uotorum temeraria nuncupatio reputanda.

XL.

Totus Monachatus (qualis sub aliis Antechristi coactus) aliud nibil quam impiatum, scelerum ac superstitionum innumerabilium, colluicies ac leterna corruptissima est.

XLI,

Nihil prorsus suffragantur, uel monasticis nungis, uel alijs Papalibus superstitionibus, Nazareorum Rechabitarum, aut priorum patrum, veteris populi exemplaque ut a Superstitione aliena, sic illis praestigijs disfamilie, multis modis inueniantur.

XLII.

Etsi rerum ac rituum, suapte natura indifferentium (dum verae pietati ancillantur) usus aliquis in Ecclesia cultuq; externo esse possit, pontificiae tamen traditiones de iisdem impiæ, impuræ & perniciose existunt.

XLIII.

Res etenim ex se liberae nec alioqui inutiles, quan
tum erroribus & falsa fiducia prophanauntur, adia
phoræ esse ac dicti desinunt & religionis synceritatem
quam maxime corrumpeunt.

XLIV.

Eiusmodi sunt Papales Ieiuniorum leges, loco
rum, dierum, escarum, unctionum, uestitus, rasuræ, ci
nerum, cereorum, ramorum, consecrationum, Iubileos
rum, indulgentiarum, similiumq; rerum obseruationes
multifariam contaminatæ, quas aboleri maior necessitas
postulat, quam ullæ unq; utilitas institui postulauit.

XLV.

Impie igitur & in Deum & in Ecclesiam peccat
quicunque papisticus quilibet corruptelus uel mordicus

retinent uel ui defendunt, uel rite abrogatas restituunt
uel Ianuam restituendis apperint, uel talium uniforme
mitatem, tanquam Saluti ac pietati necessaria
riam, rigide exigunt.

Impressa Haffniae apud Ioannem
Vinitorem M. D. LII.

IIIIX

